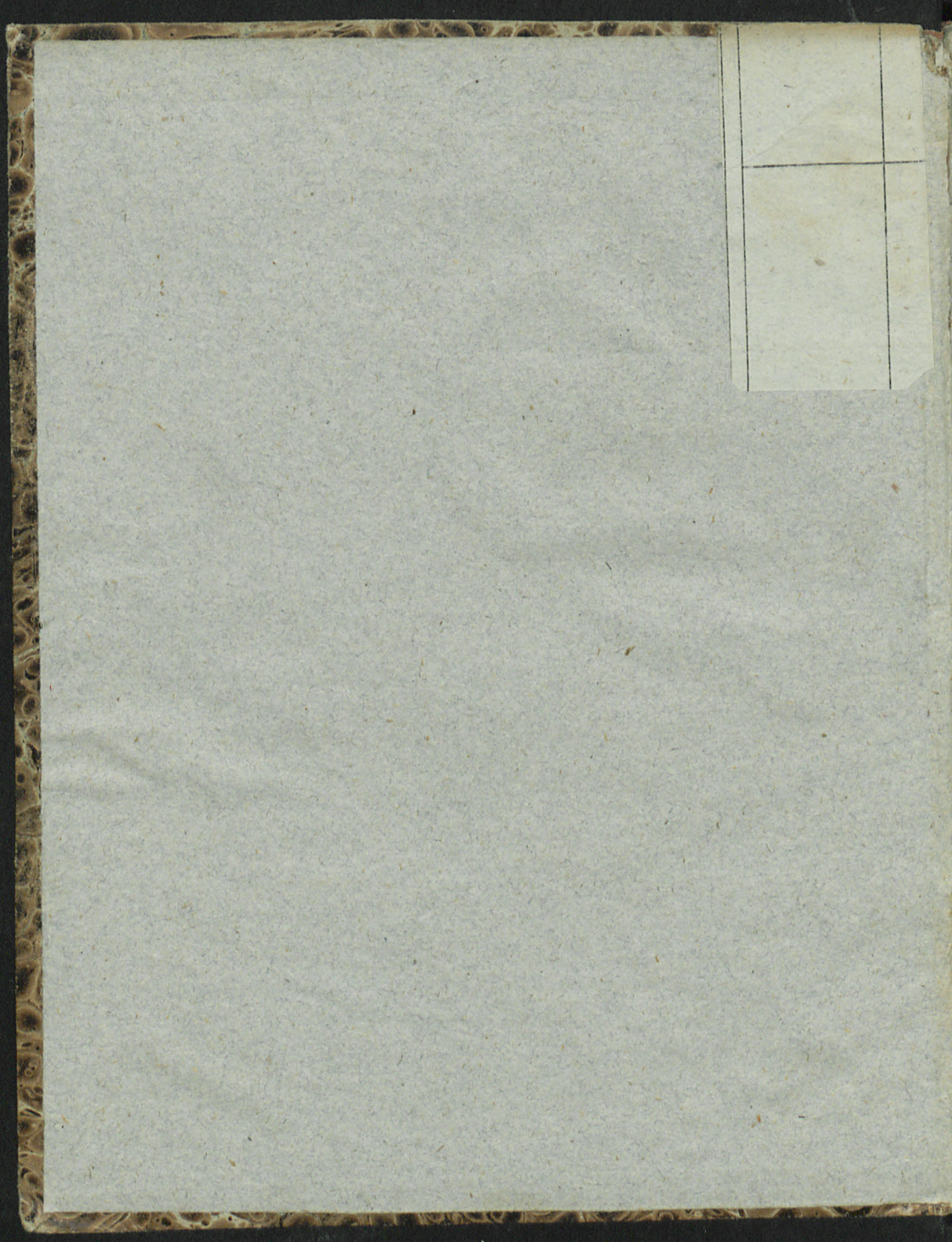

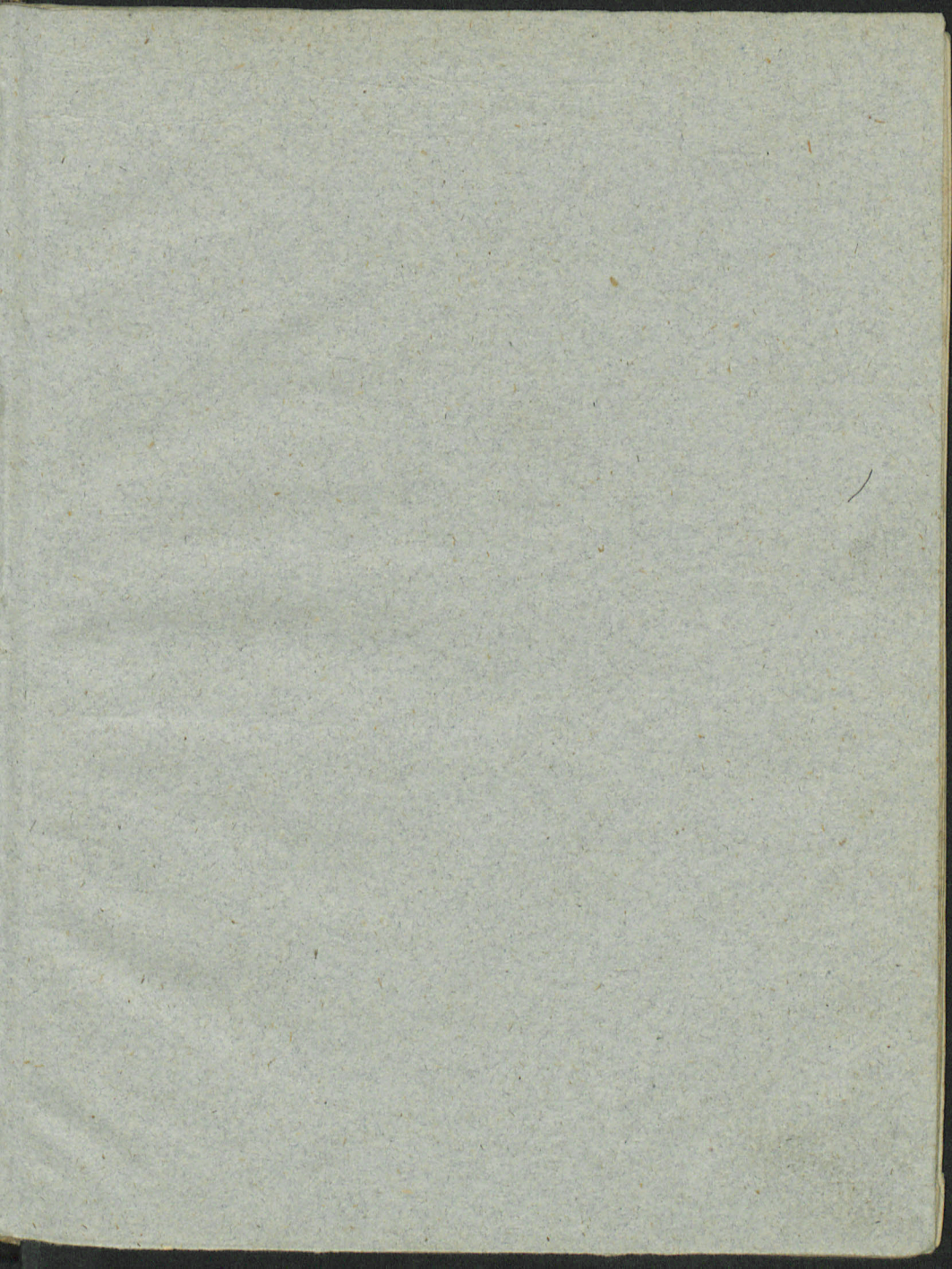
BIBLIOTEKA

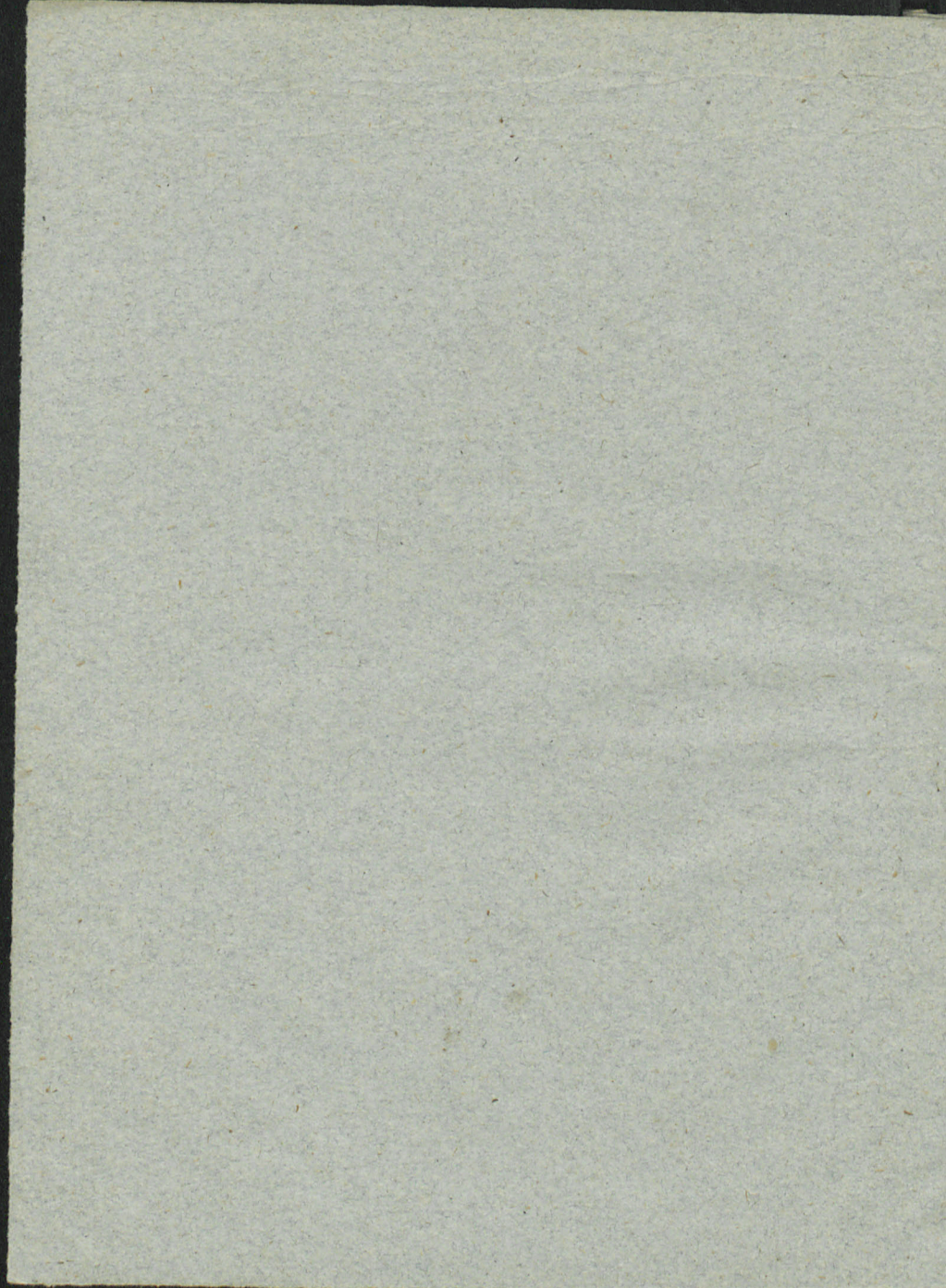
Zakl. Nar. im. Ossolińskich

XVII

997

OKVLARY

ná wzrok staby.

Do Zwierciádká / z Discyplina / bo iey
trzevá Ministrom.

Nowym Apostotó wšetecznym poecom.
A osobliwie /

Jákovowi wietšemu / niepržyiacielowi
Božemu / z Debnice.

Jákovowi mntyššemu / ále žebátšemu /
z Weškovškiey Božnice.

Qui sunt stulti, stolidi, fatui, bardi, benni,
buccones. Plaut: in Bach.

Bo nie doyrzeli / y nie zrozmieli / kiedy pisáli /
bayki ná ZWIERCIADLO.

Leč sie bedžie wštydžit / co owo nábrydžit / Apostot
ktoryš: Dedecus publicum.

Qui nihil sapit, nihil sentit, tanti est, quanti
fungus putidus. Plaut:

Noxa ingens, vrbiq; tuæ, populoq;, Patriq;,
Hosti gaudia, sed probrumq;, dolorq; tibi ipsi.

Hect. Parad. in abiorg: Illi: 3.

Miselle Doctor. τ. tibi sit obsecro,

Tuumq; nomen thera seculis signet.

Auson.

11.447

Qui alteri exitum parat, eum scire oportet
sibi paratam pestem, ut parem participet.
Cicer, 2. Tuscul.

Sæpè numero accidit, ut qui alios insectantur,
Ipsi grauioribus madeant vitijs.

Turpiter obijcit alteri vitium, à quo
Ipse immunis non est. Aristoph.

Ratione viuendum est non affectu,
Curt: lib. 4.

XVII-997-III

O K V L A R Y.

Chociązby niegwaltowna / była gdzie potrzeba /
Cicero mowi / ratuy / człowieka gdy trzeba.

Iudicis est semper in causis &c. 2. Offic.

Wiec od tego nie bedziem / widzac strzywdzonego
Káplana / od Ministra / bronitć wšpeteczneho.

Amicum qui non defendit alio culpante, fugien-
dus ille est. Aufon: in Solon: sent.;

Acz wšpeteczny zly człowiek / cnoty nie odeymie
Potwarza / ni despektem / sam swa stawe zeymie :
Owszem miasto niestawy / w zacnośc przyoblecze /
Niech Minister ktory chce / potwarz zlywie wlecze.

Scilicet aduersis probitas exercita rebus

Tristia materiam tempore laudis habet.

5. Triste:

Nie, trzebác kłáśc ná załad / skąd / y ktory wiemy /
S obyczáiom / podzwięku / z mowy sie dowiemy.

Aethiopum ex vultu iudico.

E fatu arborem cognosco.

Apostolowie Pánsy / šwiatobliwi byli /
Prawdy / cnoty / y Božey boiáźni uczyli :

Milošć Bogu oddawác / tákże y bliźnemu /

W madrze sie spráwować / y byc praw káždemu.

Sapientia hominis est custos, & pro-
creatrix. Cice :

Nteraz pász wiluše / iadowite piša /

Ci lżywi Ministrowie / co od lżywych styša.

Historias scribenti mentiri turpe. Cicez in Sallust.

Nowi nauczyciele / Apostoli mili /

Gdieście sie prze Bog wzięli / gdieście dawno byli :

Panscy po wšytkim swiecie / y teź w Aethiopic /

Ci sie bližu wateša / przy Akademiey

Kleckiey / znać to / bo wiedza / co tam w Klecku wárza /

Gdzie ktora dziewka mieška / gdzie sie baby swárza.

Seipsum ignorare, aliena scire, turpe est.

Ktoryli to tam bližu? to Apostol nowy?

S Debnice Jakub wiekšy / znać go ztey rozmowy.

Bracie / nie mieyže za zle / choçbyš ty niewinien /

Alleż w Klecku bywaš / rzeć ać ješ ty winien.

Nie frásnyže sie iedno / i t tam gdieš plotliwšy

W Westkowie Jakub mnieyšy / w iezyk iadowitšy.

Lingua non redarguta.

Plautz in The,

Tego Minister wydał / iak stysem z Wilkowá /

Nie ostrožnie w tym piša / list do Przybyšowá :

Czytał iey zacny ślachćić / a on triumphuie

Juž pry Jakub w Westkowie / wierše teź gotuie.

A wierše iego / iakieš? iakie rad plotl Theon /

Sakrorego bedzie wštyd / radby mowil nie on

Piša / leczyuž to mowia / znać že to niecnorá

Wšeteczny a plotliwy / taka teź robotá.

Hic est ille Theon, poeta falsus

Bonorum mala, carminum Lauerna.

Wszak go znaś? lecz sie znáia / tácy bráćistowie /
 Śna Diabal Diabla / fránta fráncikowie.

Amant vulgo se mutuo qui similibus laborant
 vitijs, præcipue fures. Arist: 7. Moral.

Furem fur cognoscit, Et lupus lupum.

Was Diabły być sadza / nád zle niepobożne
 Ludzie / Tyrany / zdrayce / lupieſce bezbożne
 Iś spraw zwláſzcza Káplánſkich / ták rádži pátrzyćie /
 A swych niecnót / chytróſci / rzkomo niebaczyćie.

Nemo suam turpitudinem perspicit, sed sibi
 quisque adulatur est.

Lecz was ná wieczna hánbe / werowác bedziemy /
 Phaeton / Bellerophon / tu z konfundowány
 Bedzie / wiećie? potwarca / nie ma mieć nágány /
 Anaczyli / nie ma mieć / y mieyscá z Pogány.

Carere debet omni vicio qui in alterum paratus est
 dicere. Cice: in Salut.

Trzeba wam Apostołom / nowych OKVLAROW,
 A ná wſeteczny iezyk / iákich ſámurátow.

Damy też DYSCIPLINE / ktora ludzcie godni
 Pogánſcy mieli / boſćie / piſmá iuż nie godni.

Coſeſćie ná ZWIERCIADLO / zá respons podáli:

Nie toć AVGVSTIN Świety / coſćie rokowáli

Do was mowi / inſe wy / á inſe on práwi:

Ten was / hánby iuż wieczney / z ſromota nábáwi.

Temu ſie trzeba ſpráwić / á nie Káplanowi /

O K V L A R Y.

Ten to do was wśetecznych / a nie Káplán mowi.

Lib. 3.
de Symb
ad cath.
cap. 10.

Quaecunq; congregatio cuiuslibet haresis in angulis
sedet, concubina est.

Pátrziakoście od rzeczy / daleko strzeleli /
Dziewet pomiastách sukáč / śleście to zmierzeli.

Animus a curru decidens. Aristoph.

Apostołowie nowi / tá Theologia?

Potwarz kłáśc / wczciwe tráśc / tá Philozophia?

Alia Meneclis alia Porcellus loquitur.

Niemiał on z Perseusá / Paulus Æmilius

Tryumhur tak zacnego / ani Antonius.

Jako AVGVSTIN Świety / z ktorym iuz niewiedza

Co rzec / wiec choć też potwarz / co sie zda powiedza.

Una PROTESTACYA, przy łozu ná WIERSZE,

Coście za respons dali / ná MAKVLY pierwse?

Xto pry infamia / kładac zastoniemy /

Wierzyłami sie zdobiac / tak swych omamiemy.

Non decet calumnias neq; alijs narrare, neque au-
diendo suscipere. Tucitides.

Ista nihil ad carmen vt dici solet.

Oiako to zly narod / lzy sie swey niewstydzí

Przed Bogiem / ani sie też / plotkami nie brzydzí.

Vir enim turpis neminem vereri solet.

Eurip:

Nuz / co mowi TEOSTER, yo wáse ZDRADE,

O HARDOSC POSSIDIVS, SVRIVS ORADE.

Wiec yo CHYTROSC wielka / MARCIALIS, inni /

Ktorem

OKVLARY.

Ktorym też odpowiać / ięście powinni.
 A wy trzywde wyrządzać / wiec y ná poczćiwę /
 Miasto dania sprawoty / mowić stowalżywe?
 Bene ominata loquere, ne malum malo
 Medicans, hancce noxam adaugeas tibi.

Soph: in Aiac.

To precz / wiec podźmy daley / á ná IAGELLOWE
 Patrzcie vstáwe / ná práwo : nie ná wáše głowe.
 Prawdá : bo wy Krolowi / nic nie uczynicie /
 Tego cosie niebroni / rychley obelżycie.
 Srogi Krol bowię MIECZEM, POWINIEN WYGANIAC
 MINISTRY, z Polskiewy zemie / mięstkánia zábraniac.
 IZ RZECZYPOSPOLITEY, SA WIELKIM VPADKIEM,
 Tá plaga y dzis ná was / ma przysc tymže spadkiem.
 A tu co Apostole ? bá stuchay nádety /
 DZIECI ICH pry BEZECNE, widzisz to przeklety
 Apostato bezeczci / mowisz niecnotliwie /
 Oto / cnotliwszym niż ty / bo żyia poczćiwie.
 Trzeba sie pierwey bylo / vkešic w swoy iezyk /
 Nizeš miátiádo wiecie / kasac iáko weżyk.

Potius mordendum est os quam hac dicenda.

Isocrates.

Wiecći y to zámano / że też y powinni
 BEZECNI, Y RODZICY, dla ciebiey inni.
 Sem / tu sie spraw Jáubie / Apostole nowy /
 A ty też Apostato / przeklety z Westowey.
 Tu sie to trzeba spráwić / sámemu Krolowi /
 Albo temu iátiac maš / á nie Kaplanowi.

OKVLARY.

Imprudēs est, quisquis prestantioribus certare vult.
Hesiod:

Tycheście rzeczy oto / nie dobrze doyrzeli /
Jak zgłupią chytrzy ludzie / rzkomo niezrozumiełi.
Terazże pątrzcie przez te iasne OKVLARY,
Dyrzy przez nie Minister / młody iako stary.
Stárby w tym / rzeczećie: bo nas namawiali /
Bysmy tak uczynili / á my ich słuchali.
Otoż páforzytowie / á pochlebcy mili /
Bedziećie z nich sławe mieć / iakoście robili.

Parasitorum genus o viri, inuenit
Ioue prognatus (vt aiunt) Tantalus.

Nicol:

Recte facta colaudare honestum est: mala vero laudibus vehere adulterini animi ac impostoris est.

Democri:

Pomnieć było náROKOSZ, co ná nim wygráli?
Kone IVRYDIKE, kora rozegnali.
Spráwa bezecna bywa / pątrzcie Ministrowie /
Gdzie iest żelzywość ludzka / wśak wiećie Mistrzowie?

Omnis actio virtute aut duce fortuna fit.

Virtus consideretur in ipso vsu, fortuna in successu.

Hippodam:

To pomniac / pomnieć było / na wáse przymioty /
Wśak wiećie? iakie máćie / ná sobie kleynoty.
Dla nie cnot was / porupstvá / v pragi smagáia.

Cechui.

Cechuia / y ſčináia / ſloma wyſwiecáia.

Jeſliſ nie właſnie o was / te rytmy ſpiewaáia.

Hic ſe precipitem tecto dedit, ille flagellis

Ad mortem ceſus, fugiens hic dedit acrem

Prædonum in turba, dedit hic pro corpore numos.

Horat:

Nie tãrgáć ſie wam było / pretko ná vczciwe

Kapłánskie / bo go znamy / y ſpráwy poczciwe.

Ad eum guſtum vobis reliqua promitto.

Plini:

Znamyć my was potwarce / ludzic niecnotliwe /

Obyczáie wſeteczne / y ſpráwy pſotlitwe.

Wiećie ? nie wielki złodziej / co pieniãdze czyie

Wkrãdnie / y co w worku / kto ſobie záſyie.

Alle to Arcyzłodziej / co czyie vczciwe

Krãdnie / nie pomniac ná ſwe / poſteptki złoſliwe.

Azeſ ty Arcyzłodziej / wiaſ ſie ná ſwym ſtryku /

Oto maſ ſzrodło niecnot / bedzieſ y ná lyku.

Sui ipſius laqueo captus es.

Lecz to podobno wiećie / iãko o was ſlynie /

Apoſtolowie nowi / iãkaſ ſtawã plynie ?

Troiãka infãmia / ná wietſzego padlá

Jãkobã / iſ ſie mãtkã / oñ zbitiem przekrãdlã.

Jest ten ogród w Gebicách / gdzie bił z mãtkã chodzil

W łonopie / czãsem teſ w cymiel / tam ſie Jãkob zplodził.

A Weſtowskiego záſie / bywałãž Kãntorem

Kãdzieiewſkim / w łomorze / naczeſci wieczorem.

O K V L A R Y.

Nūc tibi mali fons est repertus, vt videtur omnib⁷.

Æschilus.

Dar za dar zwolennicy / wierá sie nie poczwarz
 Mowia / rym za rym weźmieś / y potwarz za potwarz.
 Coż ieszcze zwolennicy / cni Apostolowie /
 Co wam kazali czynić / z kśiedzem Seniorowie /
 Astronomia czytał / y praktyki czynił /
 Mowcie że to sa czary / zlego sie dowinił.
 Wiere Apostolowie / bystre oko maćie
 Na cudze sprawy patrząc / sami sie nie znaćie.
 Byście tak swe M A K V L Y, widzieli WZWIERCIEDLE,
 Nie mogliście ich doyrzeć / chocia na widziadle.
 Sed non videmus mantice quid atergo est.

Catull:

Niepomnićie w Cieninie / swego praktykarzã
 Matematykã onego / a wielkiego lgarzã :
 Ale że to Minister / temu sie to godzi
 Chociaż e / praktykuiać / ludzie tak chce zwodzi.
 Nie czytał Grzegorz S. ten liczon z Swietymi
 Matematyki / a wzdani / nazwany jest psimi
 Wargami wstecynymi / wãsyymi / że być miał /
 Czarnościznikiem wielkim; to / żeby czynić miał.
 Nie mowi żaden dobry / tylko Ministrowie
 Bezenni / zdraycy wielcy / wierutni łotrowie.

Non recipit mens pura malum neque leuibus heret.

In sperse fibris maculae.

Powiadacie też by Jan / dwunasty miał wżymać
 Czartow na pomoc / ten miał / z siostrami przebywać.

Albo

Albo że Jan trzynasty / reke vciac kazał
 Kardyńalowi: Jan zaś / pietnasty za kazał
 Boga chwalić / sam sie zaprzal / Sylwester też ciało /
 Douše Czartom miał dać / ten skarb Boży ciało.
 Oiakie nie wstydlive / wase kłamstwo frogie /
 Potwarzac cnoteludzka / takie skarby drogie.
 Nicporwarz / nicy kłamstwo / dobrym nie zawadzi /
 Sam siebie klamca we zle / nie inszych wprowadzi.

Conuicium indignis si dicitur maledictum: si vero
 dignis, benedictum else dicitur.

Plaut: in Gurg:

Nto cnotliwi od was / cierpia niecnotliwych /
 Skromnie każda zelzywość / Ministrów psotliwych.
 Iniuriam inferre, grauius est quam accipere.

Ethic: cap: 11 lib: 5.

Oia ko to rzecz sprosna / mowic rzeczy lzywe /
 Czytac bylo pisarze / Kroniki prawdziwe.
 De sincero & incorrupto iudice.

Hipponact:

Szukac bylo Autorow / a zaenych Kościelnych /
 A nie kasac iako pies / z tych waszych niepewnych.
 Si quenquam verbo laedes, laederis & ipse.

Hesiodus.

Ale lzymym wierzycie / lzymie też woczycie /
 Przewo też plotki szczere / zwiernymi mowicie.
 Co wasz obiad iak v psow / v krucow smrodliwych /
 Ba ciezy nizli krucy / szczypiecie cnotliwych.

OKVLARY.

Coruus mortuos tantum; mendax, adulatur, etiam
viviis insidiatur.

Ex Apopht: Er:

Wiec gdy was oczpytaia / to sie obracacie /
Zaraz do baiek / plotek / nic nie powiadaacie
Directe na obiecta, tylko co grozicie.

Seniory niezemnymi / strascki podwodzicie.
Cuncta Afini umbra.

Sophocles.

Albo wiec Synodami / sobie alleguia /
Kapłany ia tby Biskup / z nich ia t chca strophuia.
Pregierze wy smrodliwi / izasto rzecz wasza?
Na dwu skolicach siedziec? ba wiere nie wasza.

Duabus sedere a sallis.

O iakie to absurdum, chciec tego vleczyc
Bedac sam wrzodow pelen / ktore trudno zlezyc!

Alijs medicus, ad ipse vlceribus scatens.

Plutar:

Wlosciepsze OKVLARY, na nos sobie prope /
Nie takli: niechay ia tez / co od was odnose.
Patrzcieps dobrze WZWIERCIA DLO, boście niedoyrzeli /
AVGVSTIN S. mowi / boście nie zrozumieli?
Krol was nazwal BEZECNYCH, mowcieps Jaget. w i /
Rzeczy pospolitey / a nie Kapłanowi.
Wiec tez trzeba responsu / na owe Autory /
A wy sidla czynicie / a lzywe watory.

Mendacium a depol, atque haud te decet.

Plaut: in Perf:

Prope

Proße / wloſćcie teſz wiernym / na nos OKVLARY,¹
 Niech pátrza káždy przez nie / mlody y teſz ſtáry.
 Podobno ie ſluczećcie / by ich niewidzieli /
 Bo ſkoroby ie mieli / wnetby teſz wiedzieli /
 Z árazby mowali / prawdec ten kſiadz mowi /
 Autorom to odpor dáć / y Auguſtynowi.
 Ten piſmo y dowody kładzie rozmaíte /
 Náſy potworz á plotki / ludzka geba ſyte.
 Proznoć to eſtowiek káždy / rad dowody widzi /
 Abáczny y teſz dobry / plotkami ſie brz ydſi.

Mendacium odit quisquis sapiens eſt & probus.

Iuuen: Sat: 3.

Nuſe Apoſtowie / czemuſz ſlorzeczyćie?
 Coby ſpráwedáć z ſiebie / to tylko wárczyćie.
 Rozumiećcie podobno / żebyſćie wygráli /
 Niebożetá / inżeſćie ná glówe przegráli /

Victoria ſemper eſt inſolens.

Cice:

Pytano Philozophá / czemuć ten ſlorzeczy?
 Odpowie: że nie umie / iuſz mowić do rzeczy.

Ariſtoph:

Ták teſz y Miniſtrowie / iuſz ſie wysilili /
 ſlorzecza / potwarz kładá / iſz w piſmie zbladſzili.
 Jeſzcze wáſe ſmiechowſtá / przypomnieć wam muſe /
 Seniorow / wſyrtkich wiernych / by widzieli wzruſe.
 Malárſtvo y muzyke / zá złe rzeczy maćie /
 Wſak ſámi wedlug piſmá / y chleb wyrabiáćie.
 Maćie wy w Lagiewnikách / malárzá przedniego /

OKVLARY.

Macie muzykã wiere/ w Debnicy nie zlego.
 Coż wiedzieć czego v was / robić nie umieia
 Ministrowie/ kobiałki/ opalki/ co wieia
 Plewy/ w stodole młoca/ drudzy żárny chwieia/
 Klatki czynia/ rozliczne/ rzemieśta umieia:
 A wierse / lecz nie na ryby / ale na uczciwe/
 W ktore geba chwytaia / pōia ludzje poczciwe:
 Arjan/ Kalwin/ noże / y tãlerze rocza/
 Drudzy kua/ płotno czcza/ robia co wiec zocza.

Phrinondas talis non fuit versutus & maleficus,
 summusq; malarum rerum artifex.

Aristoph:

Nã ostãtek y bayki/ iaties pokładacie
 O krukãch/ kšiadz to pisał / tak to wdawacie:
 Nie trzebać baiek czynić / wšak widzicie sami/
 Krucyście / bo szczypiecie/ bedzicie y psami.
 Nie kšiadz pisał/ bo niedba/ nie o plonne mowy/
 S was lotr ktorys/ Senekã / iest świadek gotowy.

Hic clamosa rabiosa fori.

Iurgia vendens improbus iras

Et verba locat. Senec: in Her: fur:

Weścieš te OKVLARY, żebyście pomnieli/
 Co wy/ a co kto czyni/ bedzicie wiedzieli. (DLO,
 Patrzcie przeznie y w PROCE, bãy teŝ, W ZWIERCIA,
 Chcecieli dobrze doyrzeć / co wam w nadrà wpãdło.
 Płaci kãplãć bedzicie/ niŝ sie wyczechrzećie/
 Tak trzebać / ŝe sami/ nã mieczu zginiecie.

In tuum

Intum ipse mucronem incurras necesse est.

Cice:

Nie wnet tey DISCIPLINY, v šiebie zetrzećie/

X regim Szeydwoferem/ tego nie zeymiećie.

Viuet & hãrebit totoque legetur in orbe.

Stigmata vafra nec delebit Cinnamus arte.

Mart: lib. 6. Epigr:

Bošćie zdraycey / pochlebey / tylko iedno wolãc

W potwarz / w kłamstwo / nic wiecey / kãżdego obwołãc.

Raz cudnie / raz obludnie / iãk z Jezuitãmi /

Nimi alleguiećie / a pãpřwiluřãmi /

Choć nie niewinni / przećie / šnyptãmi Ńczypiećie /

Dziř sa Ńwiãdkãmi v was / coř owo plećiećie:

Consilium & c. in quo ostenditur pacem nec con-

stitui, nec stabilire posse quam diu Iesuita in Polo-

nia maneant.

Ochipokeytã Ńtuczny / iãko sie nie wřtydžiř?

Klamco bezecny pãtrzře / Ńwych niecnot / teć widžiř.

Pelliculam veterem retines & fronte politus

Astutam rapido gestas sub pectore vulpem.

Perf: Sat. 5.

Juř maia OKVLARY, a niech przez nie wiđza /

Wãře chytrouřã a zdrađe / y niech sie nã brzydza.

To wam twarz ma vtrapić / to was muři Ńniećie /

Ze kłamřtwa zãbaczyćie / y potwarza krećie.

Nisi continueris linguam mala tibi contingent.

Anthiloc:

Wieřliř

OKVLARY.

Nieśliż sie iak trzebá/ broníc nie bedziecie/
Wpedy tak na was wołać/ chce m po wbytkim ſwiecie.

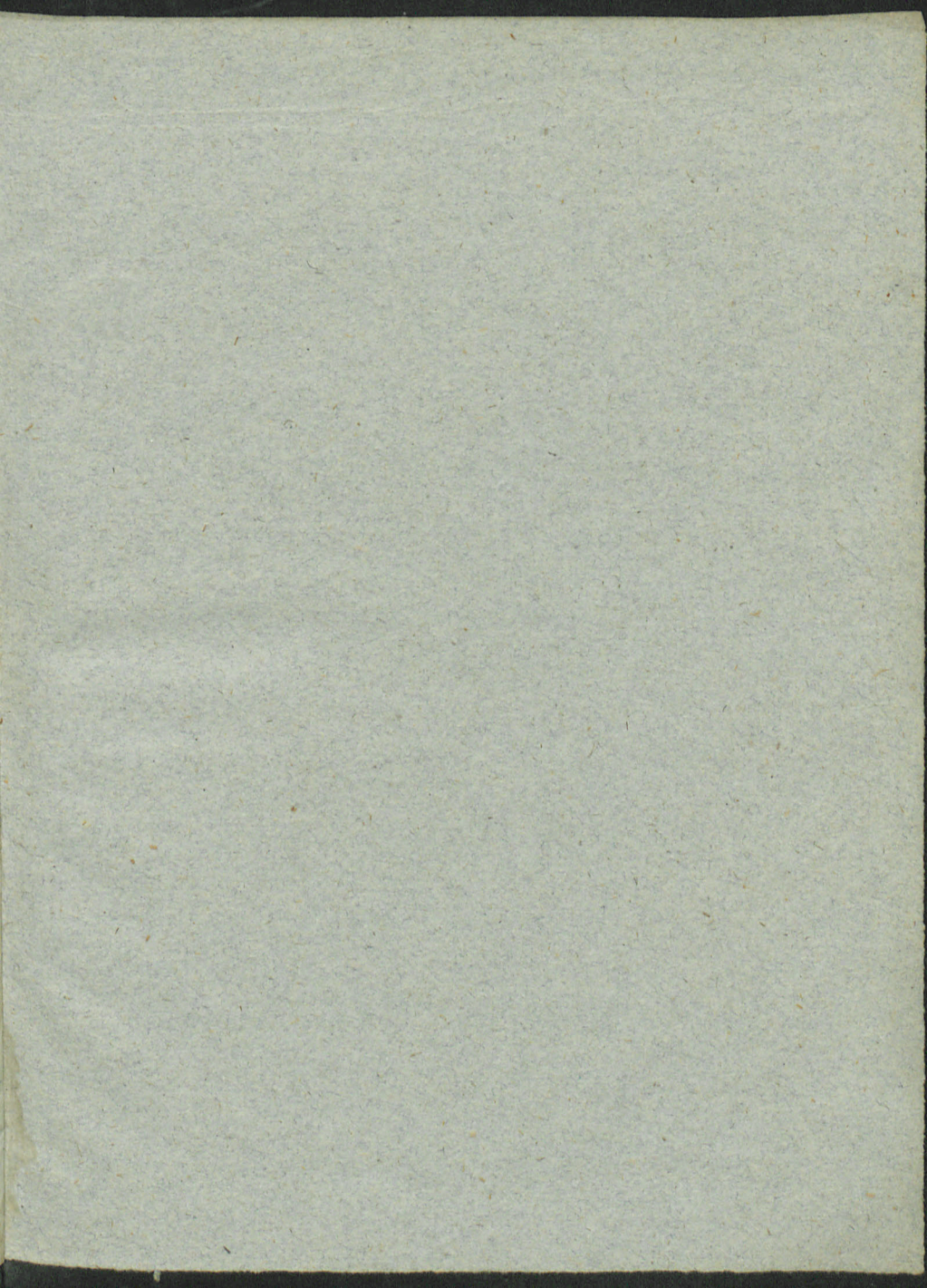
Heus omnium mortalium inuisissimi,
Spartam incollentes, fraudulentum consili,
Mendatorum principes & opifices,
Tecti malorum, tortiles, sani nihil,
Vini bibaces, proditores, garrulas
Nihilq; sanum, maximum viris malum.
Eurip: in Andr.

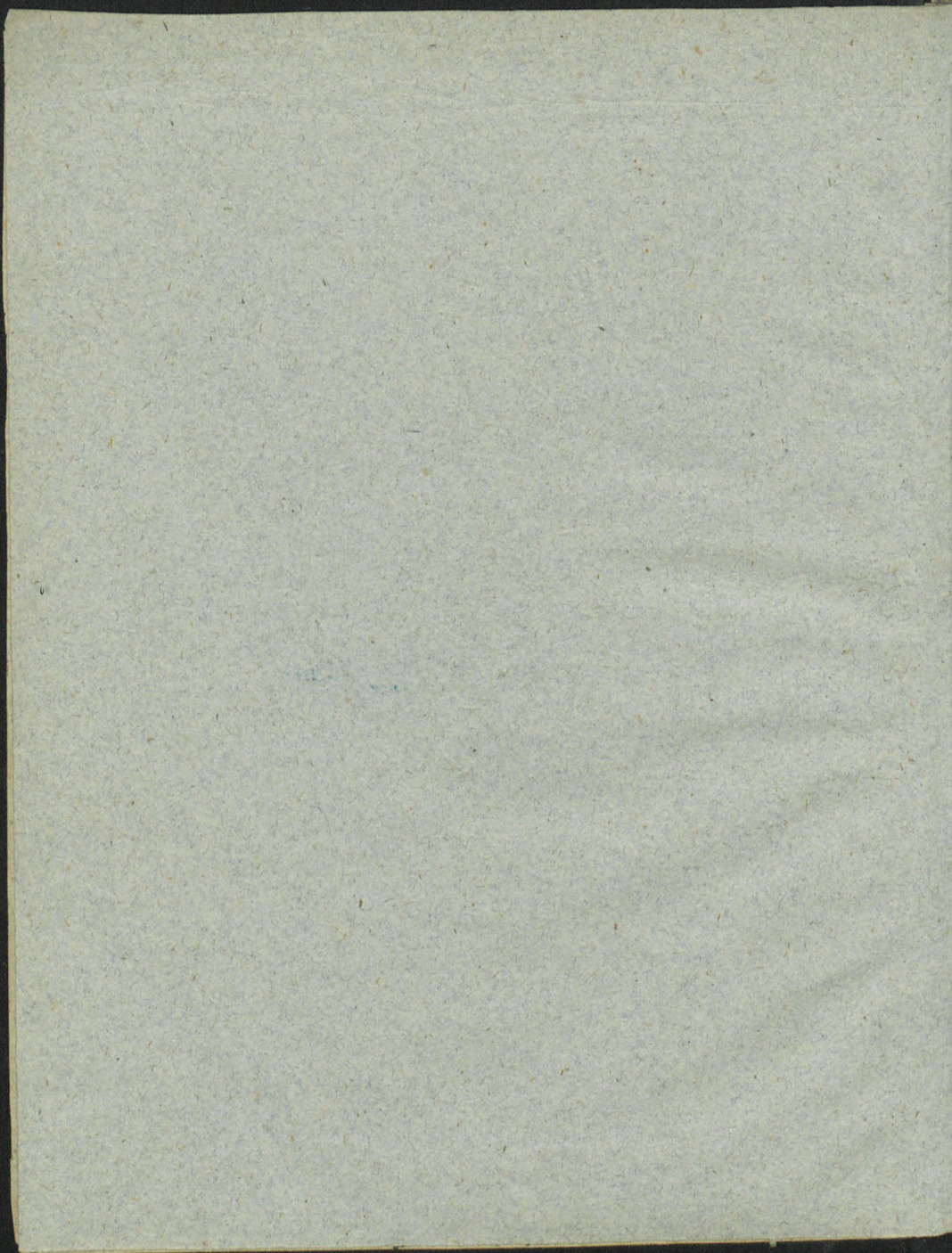
Kto pisal / ten pisal.

Non orator, sed oratio inspectanda.

Demostenes.

14 57

6.19

4

